

Mali Tipi Akroangioidermatit: Olgu Sunumu

Mali Type Acroangiodermatitis: Case Report

Cihangir Aliağaoğlu, Özgül Balık, Mustafa Atasoy*
Ömer Onbaş**, Eşref Kabalar***

Erzurum Numune Hastanesi Dermatoloji ve ***Patoloji Kliniği

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi *Dermatoloji ve **Radyoloji Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

Özet

Akroangioidermatit klinik ve histopatolojik olarak Kaposi sarkomuna benzeyen selim vasküler bir dermatozdur. 70 yaşında bayan hastanın her iki bacağında variköz damarlar, staz bulguları ile beraber morumsu-siyah makül, papül ve plaklar saptandı. Histopatolojik incelemede hiperkeratoz, irregüler akantoz, üst dermiste perivasküler lenfohistiyositik infiltrasyonla beraber dilate damarlar ve fibrozis saptandı. Bu bulgularla akroangioidermatit tanısı konarak, yeni literatür gözden geçirilerek tartışıldı. (*Türkderm 2006; 40 (Özel Ek B): B10-B12*)

Anahtar Kelimeler: Akroangioidermatit, venöz staz

Summary

Acroangioidermatitis is a benign vascular dermatose, that clinically and histopathologically is similar to Kaposi's sarcoma. Findings of stasis, along with purple-black macules, papules and plaques were detected in both legs of 70 year old female. Histopathological examination revealed hyperkeratosis, irregular acanthosis, perivascular lymphocytic infiltration along with dilated vessels and fibrosis in upper dermis. The dermatosis of acroangioidermatitis will be discussed with the review of literature. (*Türkderm 2006; 40 (Suppl B): B10-B12*)

Key Words: Acroangioidermatitis, venous stasis

Akroangioidermatit (AAD) ilk kez 1926'da Chaix tarafından kronik venöz staz bölgesinde görülen, Kaposi sarkomuna benzeyen plak ve nodüller olarak tanımlanmıştır^{1,2}. Daha sonraki yıllarda kronik venöz yetmezlikler (KVV) hastalar, arteriyovenöz (AV) fistüllü olgularda da benzer tablonun tanımlanması üzerine 1969 yılından itibaren psödo-Kaposi sarkomu olarak da anılmaya başlanmıştır³. AAD yaşla beraber sıklığı artan bir hastalık olup, erkeklerde kadınlara oranla daha sık görülür^{2,3}. Etyolojisi tam aydınlatılmamakla beraber; akiz ve konjenital venöz yetmezlikler, konjenital AV malformasyonlar (Klippel-Trenaunay sendromu), iyatrojenik AV fistüllü hastalar (hemodializ), posttravmatik AV fistül oluşumu, ekstremité amputasyonu sonucu oluşan gündeük alanında AAD'nin klinik bulguları ortaya çıkabilemektedir³⁻⁵. KVV zemininde AAD gelişen olgularda genellikle bilateral yüzeyel venlerde variköz genişlemeler, yer yer deride incelme, hemosiderin birikimi, kserozis, ödem,

kılçal damarlanması artma gibi staz bulguları ile beraberdir⁶. Varis bulguları 45 yaş üzerinde ve bayanlarada üç kat daha sık görülür. Primer variköz venler ya postdural zorlama (mesleğe bağlı) ya da konjenital valvuler agenezis sonucu oluşur. Sekonder variköz venlerde kapakçık fonksiyonu normaldir ancak AV fistül veya abdominal kitle, gebelik gibi obstrüksyonlar sonucu yüzeyel venlerde aşırı derecede genişleme ve basınç artışı söz konusudur⁶.

Mali tipi AAD ileri yaşlarda, genellikle bilateral ve staz dermatiti ile beraber görülür^{1,4}.

Olgu

Yetmiş yaşında 10 yıldır varis şikayeti olan bayan hasta, son bir yıldır bacaklarında çıkan mor lekeler nedeniyle başvurdu. Hastanın öz ve soy geçmişinde bir özellik yoktu. Muayenesinde diğer sistemler normal bulundu.

Yazışma Adresi: Dr. Cihangir Aliağaoğlu, Hacı Salih Efendi Mah. Huzur-İş Apt. F Blok Kat: 4 Yenişehir, Erzurum, Türkiye
Tel: 0533 569 55 17 E-mail: caliagaoglu@yahoo.com **Alındığı tarih:** 27.01.2004 **Kabul tarihi:** 20.04.2004

Dermatolojik muayenesinde her iki bacakta yaygın variköz genişlemeler, deride incelme, kılçal damarlarda artma, iki pozitif pretibiyal ödem saptandı. Ayrıca variköz venler üzerinde daha fazla olmak üzere her iki bacakta yaygın, siyah-mor renkli makül, papül ve plaklar bulunuyordu (Şekil 1,2). Isı artışı olmayan lezyonlarda diyaskopi ile solma gözlenmedi. Ayak dorsali ve popliteal nabızlar alınmaktadır. Venöz dopplerde valsalva manevrası esnasında popliteal venlerde reflü izlendi. AV fistül saptanmadı (Şekil 3).

Lezyondan alınan biyopsi materyalinin histopatolojik incelemesinde kapiller damarlar ve fibroblastlarda artış, eritrosit ekstravazasyonu gözlendi. Atipik nükleuslu hücreler ve çentikli vasküler yüzey saptanmadı. Epidermiste hiperkeratoz ve irregüler akantoz vardı (Şekil 4).

Rutin laboratuar incelemeleri normal, HIV ve hepatit tarama testleri negatif bulundu.

Hastaya klinik ve histopatolojik bulgular eşliğinde AAD tanısı konuldu. Yüksek tensiyonlu diz üstü varis chorabı ve sık sık bacak elevasyonu önerildi.

Tartışma

Psödo-Kaposi sarkomu olarak bilinen AAD genellikle alt ekstremitelerde Kaposi sarkomunu taklit eden bulgularla or-

Şekil 1: Ayakta variköz belirginleşme ve alt kısmında mavi-mor renkte plak tarzı lezyon.

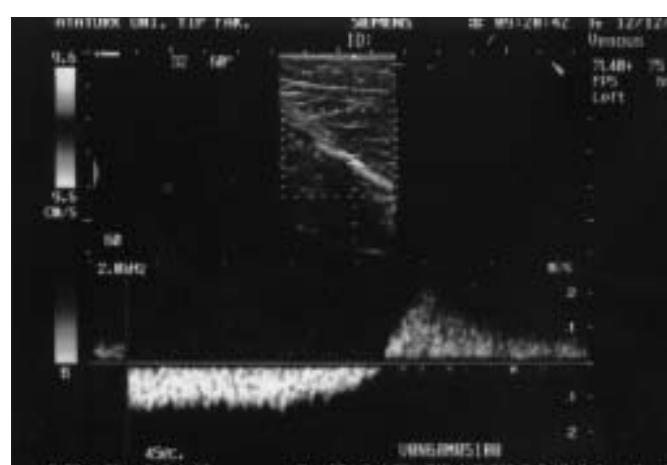

Şekil 2: Lezyonun yakından görünümü.

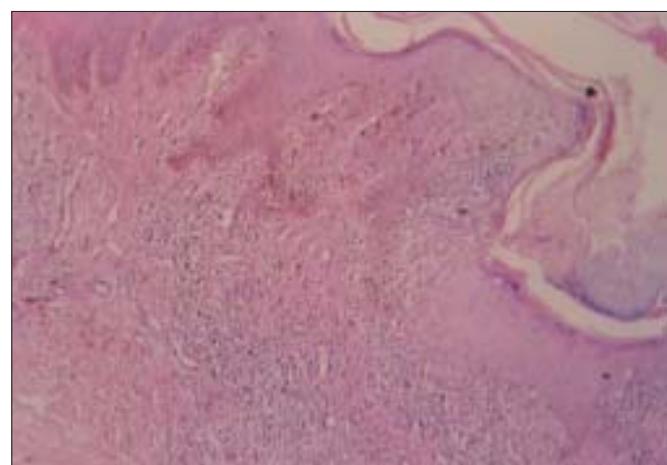
taya çıkar^{5,7}. AAD kan damarlarının reaktif bir anjiyodisplazisidir^{5,8}. AAD; KKY, Klippel-Treneunay sendromu, AV fistüllü hemodiyaliz hastaları, paralitik veya ampute ekstremitelerde, usulüne uygun yapılmayan intravenöz ilaç uygulamalarında ortaya çıkabilir^{2,4,5}. Son yıllarda protrombin geninin trombofilik 202104A seritindeki mutasyonla beraber AAD bildirilmiştir⁹. Bizim hastamız KKY ile beraber olup, her iki bacakta yaygın variköz venler yer yer eritem, purpura, hemosiderozis gibi staz bulguları mevcuttu.

Stewart-Bluefarb tipi AAD, AV malformasyonla beraber, erken başlangıcı ve genellikle tek taraflıdır². Ancak Mali tipi AAD venöz yetmezlikle beraber olup daha çok ileri yaşlarda ve bilateral olarak görülür². Bizim hastamız 70 yaşında olup lezyonları bilateralı. Klinik olarak her iki tipte de morumsu kırmızı makül, papül, plak ve nodüller bulunur. Zamanla nodüler lezyonlar ülsere olabilir. Çevrede daha küçük satellit lezyonlar gelişebilir^{1,10}. Lezyonlar en çok ayağın ilk üç parmağında daha çok yerleşmesine rağmen bizim hastamızdaki gibi bacağına daha üst kısımlarında da ortaya çıkabilir^{1,2,4}.

Beraberinde ağrı, ısı artışı, ödem, ülserasyon, hiperhidrozis, hipertrikozis, parestezi ortaya çıkabilir^{2,11}. Bunlara ilaveten, son yıllarda AV fistülle beraber AAD gelişen hastalarda "pincer

Şekil 3: Dopplerde reflü görünümü

Şekil 4: Üst dermiste dilate damarlar, fibrozis ve eritrosit ekstravazasyonu (HEx10)

tırnak” bulgularının giderek artan sıklıkta gözlemeğine dikkat çekilmektedir¹².

Patogenez tam anlaşılmasız birlikte temel olarak mevcut damarların hiperplazisi söz konusudur^{11,13,14}. Bu hiperplazi, venöz ve arteriyel fonksiyon bozuklukları, damarların inervasyon kaybı ya da kasların fonksiyon kaybı (paralitik ekstremite) gibi faktörlerin tek veya bir araya gelmesi ile ortaya çıkar¹⁵. AV fistülde, yüksek oksijen saturasyonu ve yüksek perfüzyon oranı neovaskülarizasyon ve fibroblast proliferasyonuna neden olmaktadır¹⁶. KKY'de ise geriye venöz akım, venöz ve kapiller basıncı artırarak ödem ve dolayısıyla endotelial hücreler ve fibroblastlarda proliferasyonu uyarmaktadır^{11,16}. Artan venöz basınç yüzeyel venöz pleksuslarda proliferasyon ve dilatasyon oluşturarak, lezyonların ortayamasına yol açmaktadır¹⁷.

Histopatolojide Mali tipinde daha çok üst dermiste, Stewart-Bluefarb tipinde tüm dermiste lenfosit, histiyosit, eozinofil ve seyrek olarak plazma hücreleri içeren perivasküler inflamasyon vardır^{2,5,18}. Papiller dermiste ödemli matriks ile ayrılmış, hipertrofik kalın duvarlı tırbuşon şeklini almış kapilerlerin oluşturduğu lobüler proliferasyon vardır^{5,19}. Venül ve venlerde hipertrofi mevcuttur²⁰. Damarlardaki bu hipertrofi son derece düzenli olup Kaposi sarkomundaki çentikli görünüm ve endotelial hücrelerdeki atipi bulunmaz². Ayrıca Kaposi sarkomundaki eritrofagositoz da AAD'de yoktur^{1,3}.

AAD'nın ayırcı tanısında Kaposi sarkomu yanında, pigment purpurik dermatozlar, vaskülitler, liken planus⁴ ve yeni tanımlanan kutanöz reaktif anjiyomatozisler (reaktif anjiyoendotelomatotisis, diffüz dermal anjiyomatozis, intravasküler histiyositozis, reaktif glomeruloid anjiyoendotelomatotisis, anjiyoperisitomatozis) düşünülmelidir².

Mali tipinde tedavi olarak bacak elevasyonu, elastik bandaj veya çorap, travmadan korunma, gerekirse antibiyotik kullanımı gibi konservatif yaklaşımlar yanında, yeterli endikasyon olduğunda varisler için cerrahi müdahaleler önerilmektedir⁴. Biz de hastamıza yüksek tansiyonlu diz üstü varis corabı ile beraber sık sık bacak elevasyonu önerdik.

Sonuç olarak AAD oldukça nadir görülmekle birlikte, KKY olgularında biraz daha siktir. Son yıllarda AAD ile klinik benzerlik gösteren çok sayıda kutanöz reaktif dermatoz tanımlanmıştır. KKY olgularının çoğunun konservatif tedavilerle ilerlemelerinin durdurulması mümkünür. AAD, Kaposi sarkomu başta olmak üzere karışan diğer hastalıklardan da, tedavi yaklaşımının farklı olması nedeniyle kesinlikle ayrılmalıdır.

Kaynaklar

1. Erdi H, Anadolu RY, Erdem C: Akroangioidermatit (Psödo-Kaposi sarkomu). Turk J Dermatopathol 1994; 3: 127-30.
2. Karaman GC, Karaman C, Sendur N, Dikicioğlu E, Bozkurt E: Psödo-Kaposi sarkomu: olgu sunumu. Türkderm 1998; 32: 123-6.
3. Karakas M, Durdu M, Homan S: Psödo-Kaposi sarkomu. Türkderm 2003; 37: 135-7.
4. Kirtak N, İnalöz HS, Özgöztaşı O, Karakök M, Öztürk S: Bir erken başlangıçlı Mali tipi akroangioidermatit olgusu sunumu. Türkderm 2002; 36: 295-7.
5. Rongioletti F, Rebora A: Cutaneous reactive angiomas: Patterns and classification of reactive vascular proliferation. J Am Acad Dermatol 2003; 49: 887-96.
6. Faria DT, Fiverson DP, Gren H: Peripheral vascular diseases, necrotizing vasculitis and vascular-related diseases. Dermatology. Ed. Moschella SL, Hurley HJ. 3rd ed. Philadelphia, WB Saunders company 1992; 1145-90.
7. Sanchez JL, Ackerman AB: Vascular proliferations of skin and subcutaneous fat. Dermatology In General Medicine. Ed. Fitzpatrick TB, Eisen AZ, Wolff K, Freedberg IM, Austen KF. 4th ed. New York, Mc Graw Hill Inc 1993; 1209-43.
8. Larralde M, Gonzalez V, Marietti R, Nussenbaum D, Peirano M, Schiroh R: Pseudo-Kaposi sarcoma with arteriovenous malformation. Pediatr Dermatol 2001; 18(4): 325-7.
9. Martin L, Mached L, Michalak S, Delahousse B, Gruel Y, et al: Acroangioidermatitis in a carrier of thrombophilic 20210A in the prothrombin gene. Br J Dermatol 1999; 141:752.
10. Burgdorf WHC: Acroangioidermatitis. Clinical Dermatology. Ed. Demis DJ: 19th revision. Philadelphia, JB Lippincott company, 1992; 2(7): 81.
11. Calonje E, Wilson JE: Vascular tumors: tumors and tumor-like conditions of blood vessels and lymphatics. Histopathology of the skin. Ed. Elder D, Elenitsas R, Jaworsky C, Johnson B. 8th ed. Philadelphia, Lippincott-Raven publishers 1997; 889-932.
12. Hwang SM, Lee SH, Ahn SK: Pincer nail deformity and pseudo-Kaposi's sarcoma: complications of an artificial arteriovenous fistula for haemodialysis. Br J Dermatol 1999; 141: 1129-32.
13. Meynadier J, Malbos S, Guilhou JJ, Barneon G: Acroangioidermatitis developing on paralytic limbs (author's transl). Dermatologia 1980; 160(3): 190-7.
14. Rashkovsky I, Gilead L, Schamroth J: Acro-angioidermatitis: review of the literature and report of a case. Acta Derm Venereol 1995;75(6): 475-8.
15. Badell A, Marcoal J, Graells J, Moreno A, Petri J: Kaposi-like acroangioidermatitis induced by a suction-socket prosthesis. Br J Dermatol 1994; 131: 915-97.
16. Smiddy PF, Molloy MP, Flanagan N, Barnes L: Pseudo-Kaposi's sarcoma: The association of arterio-venous malformations with skin lesions resembling Kaposi's sarcoma. Australasian Radiology 2001; 45: 225-7.
17. Braun-Falco O, Plewinger G, Wolff HH, Burgdorf WHC: Dermatology. 2nd ed. Berlin, Springer-Verlag , 2000; 881-954.
18. Kolde G, Worheide J, Baumgartner R, Brocker EB: Kaposi-like acroangioidermatitis in an above-knee amputation stump. Br J Dermatol 1989; 120(4): 575-80.
19. Rao B, Unis M, Poulius E: Acroangioidermatitis. A study of ten cases. Int J Dermatol 1994; 33: 179-83.
20. Strutton G, Weedon D: Acro-angioidermatitis. A simulant of Kaposi's sarcoma. Am J Dermatopathol 1987; 9: 85-7.

